

ФОРМУВАННЯ ДУХОВНОСТІ ОСОБИСТОСТІ: ПОГЛЯД НА ПРОБЛЕМУ В КОНТЕКСТІ ФІЗИЧНОГО ВИХОВАННЯ

ГАЛИНА МИХАЙЛИШИН

Національний педагогічний університет ім. М. Драгоманова

Івано-Франківський коледж фізичного виховання

Сучасні обставини національного відродження та подальшого розвитку культури українського народу висувають на перший план особливо гостро проблему духовного розвитку особистості.

Духовність, як сукупність психічних явищ, що характеризують внутрішній, суб'єктивний світ людини, - це найголовніша складова найголовніший орієнтир у меті загального виховання. Адже, саме в духовності відображаються основні риси культурної спрямованості особистості - її життєві інтереси, переконання, погляди, ідеали, світогляд ставлення до життя, до інших людей, до своїх обов'язків, до самої себе. Так само рівень духовного розвитку людини виявляється і в її ерудиції, рівневі інтелектуального розвитку, емоційних запитах та моральності особистості.

Духовний світ особистості не існує поза духовним життям суспільства. Він являє собою специфічну, індивідуально неповторну форму його прояву, існування, функціонування. Від того, якими потребами та інтересами керується людина, залежать її соціальна значимість, роль у житті суспільства. Діяльність індивіда та суспільства здійснюється в певних об'єктивних умовах. Тому й розвиток особистості повною мірою залежить від тих умов, в яких розвивається людина, в конкретних обставин, що неодмінно слід враховувати при організації виховної роботи з молоддю.

Однією із важливих складових мети виховання сьогодні є формування духовної культури особистості. Провідною ланкою даної роботи є мораль, яка виражається у прищепленні та розвитку моральних почуттів, переконань і потреби поводитись згідно з моральними нормами, що діють в суспільстві, в умінні наслідувати кращі моральні зразки своєї родини, українського народу, загальнолюдські моральні цінності.

Важливе значення у формуванні духовної культури особистості належить формуванню таких якостей, як доброти, гуманізму, інтелігентності, яка виражається у широті та глибині ерудиції людини, збагаченні її пам'яті тими здобутками, що накопичені людством протягом

інтелектуальність. Інтелегентність, як вияв духовності особистості поєднує в собі складний сплав розумового і етичного.

Формування інтелегентності, моральності та духовної культури у студентів коледжу фізичного виховання, збагачення їхнього внутрішнього світу - невід'ємне завдання всього навчально-виховного процесу. Саме ці проблеми духовності та моралі, формування основ загальнолюдської ціннісної культури стали постійними темами під час проведення занять спілкування керівників академгруп зі студентами.

Переросла в традицію практика проведення "Козацьких забав" (проводили коледжу), пов'язаних з історичними датами на календарях. В процесі проведення таких заходів студенти не лише пізнають все нові і нові сторінки історії, різні історичні постаті, але й включаються в активний процес спортивно-змагальної діяльності. Студенти демонструють свою спортивність, витривалість та кмітливість у випробуваннях "Пошуки скарбів Подуботка" у виконанні переправи Олекси Довбуша, та у виконанні "Повернення козаків з походу", в день відкриття спартакіади. А також, згідно розробленого календаря та положення про проведення "Козацьких забав" приймають участь у випробуваннях з різних видів спорту протягом всього навчального року.

Беручи участь у змаганнях, одні студенти ставлять перед собою мету досягнути позитивного результату для підняття свого престижу, підвищення власної значущості, інші - ідентифікують себе з певною командою (наприклад честь групи), оцінює себе, виходячи з тих цінностей, які становлять у групі. А ще ряд студентів приймають участь у змаганнях і досягають позитивних результатів, усвідомлюючи свій професійний рівень по відношенню до майбутньої професії.

Аналізуючи дані групи мотивів участі у змаганнях можна зробити певні висновки щодо рівня сформованості деяких особистісних якостей студентів, що спеціалізуються з окремих видів спорту.

Так, бажання підняти свій престиж, досягнути власної вигоди становить у більшості студентів, які займаються індивідуальними видами спорту. Це приводить до формування впевненості у власних силах, вміння досягати мети, керувати собою конкретно визначену мету і досягати її. Хоча у більшості випадків сприяє розвитку егоїзму, замкнутості.

Студенти ж у яких основним видом занять є командні види спорту, більш спрямовують свої інтереси на взаємодію з партнерами, на взаємодопомігу і підтримку, на співвідношення свого внутрішнього "Я", на взаємодію з навколишнім середовищем і оточуючими людьми. Але в деяких випадках, не виключено переслідування певних інтересів.

Саме тому й виникла думка проаналізувати проблеми духовного розвитку особистості в залежності від характеру її діяльності, зокрема участі у різних видах спорту. Адже, лише в конкретній діяльності людина може проявити всю повноту своєї духовності, як сфери саморозвитку, як сфери чистого мислення, як сфери власної самореалізації себе в суспільстві.

ЛІТЕРАТУРА

1. Алексеев А.В. Фактор добра в спорте // Теория и практика физической культуры -№10, 1998.-С.59
2. Бахчанян Г.С. Мотивація інтересу до занять фізичною культурою та спортом // Педагогіка і психологія.-№4.-1997.С.41
3. Кабачков В.А. Профилактика правонарушений среди несовершеннолетних средствами физической культуры и спорта Теория и практика физической культуры и спорта.-№10,-1998.-С.61
4. Кобзар Борис. Мета виховання, або проблеми духовної культури особистості // газета "Освіта", 20-27 травня 1998р.
5. Кузь В І. Основи національного виховання. -Київ: ІВЦ "Київ",1993
6. Стельмахович М.Г. Українська родинна педагогіка Київ,ІСДО,1996

THE FORMING OF THE INDIVIDUAL SPIRITUALITY: A GLANCE AT THE PROBLEM

MYKHAILYSHYN HALYNA

National Pedagogical University named after M.Dragomanov

The analysis of some aspects of the personality's spiritual development depending upon the type of its activity, in particular, different types of sport.

ДЕЩО ПРО СПОРТИВНО-ІГРОВЕ НАЗОВНИЦТВО

ЛЮБОВ БАКУМЕНКО

Харківський державний інститут фізичної культури

Складним та суперечливим бачиться на сучасному етапі розвитку спортивної лексики. У порівнянні з іншою термінологічною лексикою вона не досить досліджена.

На даний момент є лише деякі спроби розгляду проблеми сучасної спортивної термінології. Зокрема, спроба створити термінологічний